

УДК 658.012.4:502.131.1

Грошелева О. Г.¹, Іванова М. І.², Бебко Д. С.³

¹ канд. екон. наук., доц.;

² д-р екон. наук., проф.;

³ бакалавр кафедри менеджменту, гр. 073-22-3;

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна.

ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ESG-ІНТЕГРАЦІЇ

Сьогодні, щоб мати не лише прибуток, а й клієнтську прихильність та довіру, необхідно не лише надавати якісні товари або послуги, проводити цікаві заходи, промо-акції тощо, а й слідувати вимогам концепції сталого розвитку. І підґрунтям щодо контролю екологічності підприємства є ESG (Environmental, Social, Governance) звіт. Даний формат звітування базується на оприлюдненні кількісних та якісних показників, які характеризують рівень позитивного або негативного впливу підприємства на екологію, суспільство та управління підприємством у процесі діяльності [3].

Зазвичай, за показниками, що обумовлюють вплив на управління, компанії мають на увазі ступінь дотримання етичної корпоративної політики їх працівниками. Екологічні – про скорочення викидів вуглецю або вплив на зміни клімату. А соціальні – на покращення умов праці та підвищення заробітних плат працівникам. Було помічено, що практики впровадження звітування про дотримання принципів сталого розвитку відмінні у різних точках світу і залежать від місцевої культури, потреб ринку, нормативних вимог та рівня економічного розвитку. Так, у Сполучених Штатах звітність сталого розвитку формується залежно від умов ринку. В Африці тільки зароджується дана культура. Японія та Австралія мають зрілу систему ESG-звітності, але у деяких східних державах все ще недостатньо розроблені форми даного звітування.[1]

ЄС давно використовує дану систему та лідирує за рівнем ESG-звітності через високий попит від інвесторів та ретельні вимоги. І Україна зобов'язалася інтегрувати цю систему у власну економіку. Але наразі українські компанії стикаються з деякими труднощами при складанні ESG-звіту, оскільки державних конкретних вимог щодо формування даного звіту ще немає, та кожна окрема галузь повинна звітувати за свої фактори впливу. Тож, з проблемних місць можна виокремити наступні: висока невизначеність щодо власних цілей серед підприємств – 80% таких; недостатня обізнаність про концепцію сталого розвитку; брак кваліфікованих кадрів.

Окрім цього, постає питання щодо необхідного рівня підготовки аудиторів зі сталого розвитку. Потрібна людина, що здасть спеціальний іспит і здобуде практичні навички, шляхом стажування або працевлаштування у

відповідну фірму [2].

У 2019 р., указом Президента України було визначено цілі сталого розвитку України до 2030 року. У жовтні 2024 року Кабінет Міністрів України ухвалив стратегію впровадження звітності зі сталого розвитку. І станом на 2026 рік, повинна бути вже сформована нормативно-правова база та запроваджено перший етап інтеграції звітності зі сталого розвитку (ESRS) в Україні. Цей етап повинен був спонукати підприємства до складання, подання та оприлюднення для загалу ESG-звітів. Другим етапом є період 2026–2030 рр., у якому й надалі буде впроваджуватися принцип звітності зі сталого розвитку та проводитися аудит на таких підприємствах [4].

ESG-звітність виступає стратегічним інструментом підвищення інвестиційної привабливості та довіри стейкхолдерів, інтегруючи екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності підприємства в єдину систему відповідального бізнесу. Попри наявні виклики — нормативну невизначеність, дефіцит кваліфікованих кадрів та недостатню обізнаність — імплементація європейських стандартів ESRS створює передумови для гармонізації української практики звітності з глобальними вимогами. Успішне впровадження ESG-підходів вимагає системної державної підтримки, інвестицій у професійний розвиток фахівців та формування корпоративної культури, орієнтованої на довгострокову сталість та прозорість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Краєвська А. С., Яблонський Є. Процесне управління підприємством в системі менеджменту: теоретичні засади та перспективи. *Development Service Industry Management*. 2025. № 10(2). С. 16–21. DOI: 10.31891/dsim-2025-10(2).
2. Лободяк С. І. Сутність та класифікація бізнес-процесів підприємства: теоретичний аспект. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-29>.
3. Жуковська В. М., Климанський В. І. Трансформація бізнес-процесів на підприємстві електронної торгівлі: вплив цифрових технологій. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-69>.
4. Яценко В. В. Управління бізнес-процесами міжнародних компаній: концептуальні засади, принципи та виклики. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2022. № 2, Том 1. С. 161–166. DOI: 10.31891/2307-5740-2022-304-2(1)-22.
5. Пшенична М. В., Писаренко М. С. Реінжиніринг бізнес-процесів: теоретичні основи та методичні підходи. *Вісник Університету «Україна»*. 2024. № 11(38). С. 125–135. DOI: <https://doi.org/10.36994/2707-4110-2024-11-38-11>.